

Balassa Iván (1917-2002)

November 1-jén elhunyt Balassa Iván, lapunk védnöke, a néprajztudomány doktora, a hazai és a határainkon túli magyar néprajztudomány kiemelkedő személyisége. Bárandon született 1917. október 5-én. Tanulmányait a Debreceni Református Kollégiumban, majd a Debreceni Tudományegyetemen végezte. 1944-56 között a Magyar Néprajzi Múzeumban osztályvezető, majd főigazgató. 1956-61 között a sárospataki Rákóczi Múzeum igazgatója, a nevéhez fűződik számos kutatási és publikációs tevékenység elindítása. 1961-től a Művelődésügyi Minisztérium osztályvezetője, 1966-tól 1983-ig a Magyar Mezőgazdasági Múzeum főigazgató-helyettese. A Svéd Királyi Gusztáv Adolf Tudományos Akadémia rendes tagja, a Dán Királyi Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagja volt, munkásságát nemzetközi Herder-díjjal ismerték el.

Több külföldi néprajzi társaság tiszteletbeli tagja, évekig a Magyar Néprajzi Társaság elnöke. Az ELTE címzetes egyetemi tanára volt. A kolozsvári Kriza János Néprajzi Társaság, a Györfly István Néprajzi Egyesület és a Bodrogközi Művelődési Egyesület tiszteletbeli elnöké, a Kazinczy Ferenc Társaság tiszteletbeli taggá választotta.

Főbb művei: Földosztó mozgalom a Bodrogközben 1898-ban (1956), A magyar kukorica (1960), Karcsai mondák (1963), Földművelés a Hegyközben (1964), Az eke és a szántás története Magyarországon (1973), Lápok, falvak, emberek. Bodrogköz (1975), Magyar néprajz (Ortutay Gyulával, 1979, németül, angolul is.), Az aratómunkások Magyarországon 1848-1944 (1985), A magyar falvak temetői (1989), A határainkon túli magyarok néprajza (1989), A magyar gabonatermelés néprajza (1991), Tokaj-Hegyalja szőlője és bora (1991), A székelyföldi Erdővidék temetői (1992), Sárospatak történeti helyrajza a XVI-XX. században (1994), Sárospatak határának helynevei a XVI-XX. sz. (Kováts Dániellel, 1997).

A zempléni régióhoz szorosan kötődő Balassa Iván emlékét kegyelettel megőrizzük, életművének méltatására lapunk későbbi számában térünk vissza.